

افغانستان او ناروي ستراتيژيک تړون لاسليک کړ

له امریکا، انگلستان، جرمني، هند، ایټالیا، استرالیا او فرانسې سره د افغان لوري د اوږد مهاله ستراتيژيکو تړونو سر بېره ناروي اتم هېواد دی چې افغان حکومت دا تړون ورسره لاسليکوي. چې له مخې یې په راتلونکې له دغو هېوادونو سره د اړیکو څرنگوالی روښانوي، افغان ولسمشر حامد کرزی ناروي ته د سفر پر مهال له دغه هېواد سره اوږد مهاله ستراتيژيک تړون لاسليک کړد دې سند له مخې به د اوسلو او کابل تر منځ سیاسي، اقتصادي او امنیتي اړیکې روښانه شي دغه تړون د ولسمشر حامد کرزي او لومړي وزیر وینسي استالنتبرگ ترمنځ لاسليک شو د دواړو هېوادونو مشرانو د فساد پر ضد د مبارزې ژمنه وکړه، د دغه سند تر لاسليکدو وروسته، د ناروي لومړي وزیر ینس ستولتنبېرگ، وویل چې «هېواد یې د فساد پر ضد هیڅ زغم نه لري، نو له همدې امله مونږ د ناروي هېواد مرسته کونکي پیسې له نژدې تعقیبو، په پام کې ده چې تر ۲۰۱۷م کاله پورې به ناروي له افغانستان سره ۷۵۰ میلیونه کروڼر، چې ۱۳۶ میلیونه ډالر کیږي، مرسته وکړي، ستولتنبېرگ وویل، حتی کله چې ناروي په افغانستان کې خپل پوځي ځواکونه راکم هم کړي، خپل ځان «د بني حکومتدارۍ، د قانون حاکمیت، بشري حقونو، شفافیت او دیموکراسي» په برخه کې له افغانستان سره ژمن بولي، افغان ولسمشر حامد کرزي وویل: «په دې برخه کې به د افغانستان ونډه دا وي، هغه مالي مرستې چې د ناروي له خوا ورکول کیږي، په سمه توګه او د افغانانو په ګټه به لګول کیږي هغه په خپلو خبرو کې زیاته کړه چې افغانستان به د امن یو داسې چاپیریال» رامنځ ته کړي چې د خپلو خلکو امنیت او د نورو هېوادونو ګټې په کې تامین وي، ستولتنبېرگ وړاندې زیاته کړه: «د نړیوال تروریسم پر ضد جګړه، یوه نړیواله جګړه ده... او مونږ باید د بیلابیلو هېوادونو تر منځ همکاري وکړو.» د هغه له دې خبره څخه په الجزایر کې د ګازو په تاسیساتو کې د یرغل نیونې یوې پېښې ته اشاره وه، چې په کې د ناروي پنځه تنه وګړي وژل شوي وو.

کرزي د هغې پوښتنې په ځواب کې چې آیا وروسته له ۲۰۱۴ کال څخه به د ولسمشر په توګه پاتې شي، وویل: «دا هیڅ د پوښتنې وړ خبره نه ده» ځکه چې د افغانستان اساسي قانون یې اجازه نه ورکوي، پر دې سر بېره افغان ولسمشر د ناروي د بهرنیو چارو له وزیر، د دفاع وزیر، د پارلمان رئیس، د بهرنیو او دفاعي چارو د جرګه ګیو له استازو او د دغه هېواد له پاچا هارلد، سره هم ولیدل، دناروي او افغانستان اړیکې څولسیزو ته رسېږي، د افغانستان د بهرنیو چارو وزرات ویاند جانان موسی زی وایلی دی چې له ناروي سره اړیکې د افغانستان لپاره ډېرې مهمې او اړینې دي، ځکه دغه هېواد له افغان حکومت سره پراخې مرستې کړي دي:

"ناروي له افغانستان سره په تېرو ۱۰ کلونو کې نژدې ۱۰ میلیارده ډالره مرستې کړې، دغه راز د ناروي یو شمېر سرتېري په افغانستان کې له افغان امنیتي ځواکونو سره د امنیت په ټینګولو کې همکار پاتې شوي دي. او د سیمه ییزو همکاريو په لړ کې یې له افغانستان او د سیمې له نورو هېوادونو سره مرستې کړې دي. ناروي په تېرو ۱۰ کلونو کې له افغانستان سره یو همکار هېواد پاتې شوی او هیله لرو چې تر ۲۰۱۴ کال وروسته به هم دغه دوستي په ډېره جدي او نژدې توګه دوام ولري، ناروي په ۲۰۰۳ کال کې افغانستان ته ځواکونه ولېږل چې نژدې زرو تنو ته رسېږي او د افغانستان په شمال کې مېشت دي، په تېرو کلونو کې د ناروي چرچ اېډ، نارويژن ریډیو، کونسل، د افغانستان لپاره د ناروي کمېټې په ګډون یو شمېر موسسو د کرنې، روغتیا، پوهنې او له طبیعي پېښو سره د مبارزې په برخو کې کارونه کړي دي افغانستان لپاره د ناروي کمېټې سرپرست مشر سیدجلال الدین شاه وايي دوی د افغانستان په بدخشان، وردگو، غزني او ننګرهار ولایتونو کې فعالیت کوي او غواړي چې خپلو چارو ته تر ۲۰۱۴ کال وروسته هم دوام ورکړي، د افغانستان لپاره د ناروي کمېټې فعالیتونه ۳۰ کاله مخکې له پېښوره پیل شول او له افغان کډوالو سره یې مرستې کولې. په ۲۰۰۲ کال کې یې خپل دفتر کابل ته ولېږدوه، نو تر ۲۰۱۴ کال وروسته که امنیت وي یا نه وي مور پلان لرو چې په افغانستان کې کار وکړو افغان ولسمشر د دوشنبې په ورځ ناوخته له بریتانیا څخه ناروي ته ورسید. په برتانیه کې حامد کرزي له صدراعظم دېوید کمرون او د پاکستان له ولسمشر، آصف علي زرداري سره په درې اړخیزو خبرو اترو کې برخه اخیستې وه، ولسمشر کرزي او ولسمشر زرداري ورته ورځ په لندن کې په خپل منځ کې له خبرو وروسته وویل چې په دوحه کې د طالبانو لپاره د دفتر د پرانستلو تر څنګ به هڅه وکړي چې په افغانستان کې د پخلاینې پروسه په شپږو میاشتو کې دننه بریالی شي، په داسې حال کې چې وسله والو طالبانو په شپږو

دپاڼو شمېره: له ۱ تر ۲

مياشتو کي د افغانستان د مسلي د حل کولو لپاره د گډ کار په باب د افغانستان او پاکستان موافقه او د افغانستان، پاکستان او بریتانیا د درې اړخیزې غونډې پایلې رد کړې دی د طالبانو ویندوی ذبیح الله مجاهد په یوه لیکنه کې، چې د طالبانو د اسلامي امارت ویبپاڼې خپره کړې ده، ویلي چې دا کنفرانس او نورې هلې ځلې د اصلي خواوو ترمنځ د خبرواترو د لارې خنډونه دي د ذبیح الله مجاهد اشاره ظاهراً د طالبانو پخواني دریځ ته ده چې د سولې خبرې باید د طالبانو او امریکا ترمنځ وشي، طالبانو تل دافغانستان له حکومت سره له خبرو انکار کړی دی، مجاهد دغه راز لیکلي دی چې: لوېدیځ ځواکونه چې له پوځي ماتې سره مخامخ شوي له دا ډول کنفرانسونو څخه د تبلیغاتو په توګه کار اخلي په عین حال کې د ځینو راپورونو له مخې په قطر کې د امریکا او طالب استازو ترمنځ خبرې پیل شوي او ټاکل شوي ده چې د افغانستان ولسمشر حامد کرزی په دی هکله د قطر له امیر سره تېلفوني خبرې وکړي.

پای

د پاڼو شمېره: له ۲ تر ۲

افغان جرمن آنلاین په درنیت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینګه کړئ maqalat@afghan-german.de
یادښت: دلپکنې د لیکنیزې بڼې پازوالي د لیکوال په غاړه ده، هبله من یو خپله لیکنه له رالیږلو مخکې په ځیر و لولئ